

جلسه هشتم - بخش ۳

- ✓ نکات تکمیلی، کنترلی و طراحی فونداسیون
- ✓ کنترل تنش خاک زیر فونداسیون
- ✓ کنترل نشست و برش یک طرفه پی

نکات تکمیلی

✓ مشخص کردن محدوده چاله آسانسور

✓ کنترل های لازم {
کنترل تنش خاک زیرپی (عرض پی نواری)
کنترل نشست پی
کنترل برش یکطرفه (ارتفاع پی نواری)
کنترل برش دوطرفه (پانچ) (ارتفاع پی گسترده و نواری)

✓ طراحی آرماتورهای فونداسیون

کنترل تنش خاک زیرفونداسیون

۵-۴-۷ روش‌های طراحی پی سطحی

۱-۵-۴-۷ روش تنش مجاز

۱-۵-۴-۷-۱ ترکیب بار مورد استفاده در این روش ترکیبات مطرح شده در بخش تنش مجاز
مبحث ششم مقررات ملی ساختمان می‌باشد. ضرایب بار در این روش عمدتاً یک می‌باشد.

- 1) D
- 2) $D+L$
- 3) $D+(L_r \text{ یا } S \text{ یا } R)$
- 4) $D+0.75L+0.75(L_r \text{ یا } S \text{ یا } R)$
- 5) $D+W$
- 6) $D+0.75L+0.75W+0.75(L_r \text{ یا } S \text{ یا } R)$
- 7) $D+0.75E$
- 8) $D+0.75L+0.75(0.75E)+0.75S$
- 9) $0.6D+W$
- 10) $0.6D+0.75E$

کنترل تنش خاک زیرفونداسیون

✓ انواع حالات تنش مجاز خاک (q_{all})

✓ بر اساس معیار نشست

✓ بر اساس معیار گسیختگی

ضریب اطمینان 2 (شرایط لرزه‌ای)
ضریب اطمینان 3 (بارهای ثقلی)

جدول ۷-۴-۴ حداقل ضرایب اطمینان به روش تنش مجاز در شرایط استاتیکی (پی منفرد-نواری)

تراوش		برشی				نوع گسیختگی
فشار رو به بالا	رگاب	پایداری کلی	واژگونی	ظرفیت باربری	لغزش	
۱/۵	۴	۱/۵	۲	۳	۱/۵	ضریب اطمینان

جدول ۷-۴-۷ حداقل ضرایب اطمینان به روش تنش مجاز در شرایط لرزه‌ای

پایداری کلی	واژگونی	ظرفیت باربری	لغزش	نوع گسیختگی
۱/۲	۱/۵	۲	۱/۲	ضریب اطمینان

عمران به زبان ساده - دوره پایه طراحی سازه

کنترل تنش خاک زیرفونداسیون

جمع بندی ✓

✓ ترکیب بارهای ثقلی **Soil - Gravity**

✓ ترکیب بارهای لرزه‌ای **Soil - Seismic**

$$\begin{aligned} & (SOIL - GRAV)_{\text{متوسط}} < (q_{all} \text{ معیار نشست}) \\ & (SOIL - GRAV)_{\text{حداکثر}} < (q_{all} \text{ معیار گسیختگی}) \quad \text{با ضریب اطمینان 3} \\ & (SOIL - SEISMIC)_{\text{حداکثر}} < (q_{all} \text{ معیار گسیختگی}) \quad \text{با ضریب اطمینان 2} \end{aligned}$$

۷-۴-۱-۹ در پی‌های انعطاف پذیر چنانچه ظرفیت باربری مجاز از **معیار نشست** به دست آمده باشد نیازی به کنترل نقطه به نقطه تنش نیست و طراحی را می‌توان بر اساس تنش موثر متوسط کمتر از ظرفیت باربری مجاز انجام داد.

کنترل تنش خاک زیرفونداسیون

- 1) D
- 2) $D+L$
- 3) $D+(L_r \text{ یا } S \text{ یا } R)$
- 4) $D+0.75L+0.75(L_r \text{ یا } S \text{ یا } R)$

ترکیب بارهای ثقلی **Soil - Gravity** ☒

SOIL – 1: *Dead*

SOIL – 2: *Dead + (Live + Live0.5 + Lred)*

SOIL – 3: *Dead + Lroof*

SOIL – 4: *Dead + Snow*

SOIL – 5: *Dead + 0.75(Live + Live0.5 + Lred) + 0.75Lroof*

SOIL – 6: *Dead + 0.75(Live + Live0.5 + Lred) + 0.75Sno*

کنترل تنش خاک زیرفونداسیون

$$7) D + 0.7E$$

$$8) D + 0.75L + 0.75(0.7E) + 0.75S$$

$$10) 0.6D + 0.7E$$

ترکیب بارهای لرزه‌ای **Soil - Seismic**

سازه‌های با شرایط $A < 0.35$
پهنه خطر: کم، متوسط و زیاد

$$SOIL - *: Dead \pm 0.7(ExAll \pm 0.3Ey) + 0.7Ev$$

$$SOIL - *: Dead \pm 0.7(EyAll \pm 0.3Ex) + 0.7Ev$$

$$SOIL - *: Dead + 0.75(Live + Live0.5 + Lred) + 0.75Snow \pm 0.525(ExAll \pm 0.3Ey) + 0.525Ev$$

$$SOIL - *: Dead + 0.75(Live + Live0.5 + Lred) + 0.75Snow \pm 0.525(EyAll \pm 0.3Ex) + 0.525Ev$$

$$SOIL - *: 0.6Dead \pm 0.7(ExAll \pm 0.3Ex)$$

$$SOIL - *: 0.6Dead \pm 0.7(EyAll \pm 0.3Ex) - Ev$$

در نظر گرفتن نیروی قائم در جهت رو به بالا
در طراحی پی ساختمان ضروری نیست.

عمران به زبان ساده - دوره پایه طراحی سازه

کنترل تنش خاک زیرفونداسیون

$$7) D + 0.7E$$

$$8) D + 0.75L + 0.75(0.7E) + 0.75S$$

$$10) 0.6D + 0.7E$$

$$E_v = 0.6AID$$

$$E_v = 0.6 \times 0.35 \times 1 \times D = 0.21D$$

$$0.7E_v = 0.7 \times 0.21D = 0.147$$

$$0.75 \times (0.7E_v) = 0.75 \times 0.147 = 0.11025$$

Soil - Seismic ترکیب بارهای لرزه‌ای

سازه‌های با شرایط $A > 0.35$
پهنه خطر: خیلی زیاد

$$SOIL - *: 1.147Dead \pm 0.7(ExAll \pm 0.3Ey) + 0.7E_v$$

$$SOIL - *: 1.147Dead \pm 0.7(EyAll \pm 0.3Ex) + 0.7E_v$$

$$SOIL - *: 1.11025Dead + 0.75(Live + Live_{0.5} + L_{red}) + 0.75Snow \pm 0.525(ExAll \pm 0.3Ey) + 0.525E_v$$

$$SOIL - *: 1.11025Dead + 0.75(Live + Live_{0.5} + L_{red}) + 0.75Snow \pm 0.525(EyAll \pm 0.3Ex) + 0.525E_v$$

$$SOIL - *: 0.6Dead \pm 0.7(ExAll \pm 0.3Ey)$$

$$SOIL - *: 0.6Dead \pm 0.7(EyAll \pm 0.3Ex)$$

$-E_v$

در نظر گرفتن نیروی قائم در جهت رو به بالا
در طراحی پی ساختمان ضروری نیست.

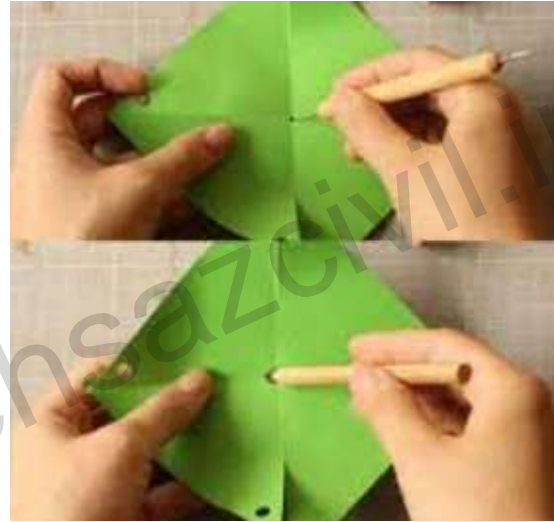

برش یکطرفه

انواع برش‌ها

برش یکطرفه

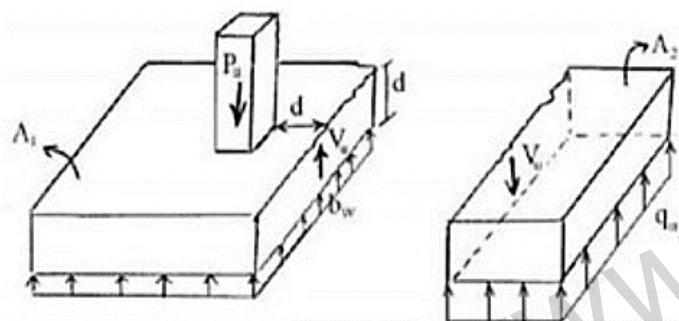

برش دوطرفه (پانچ)

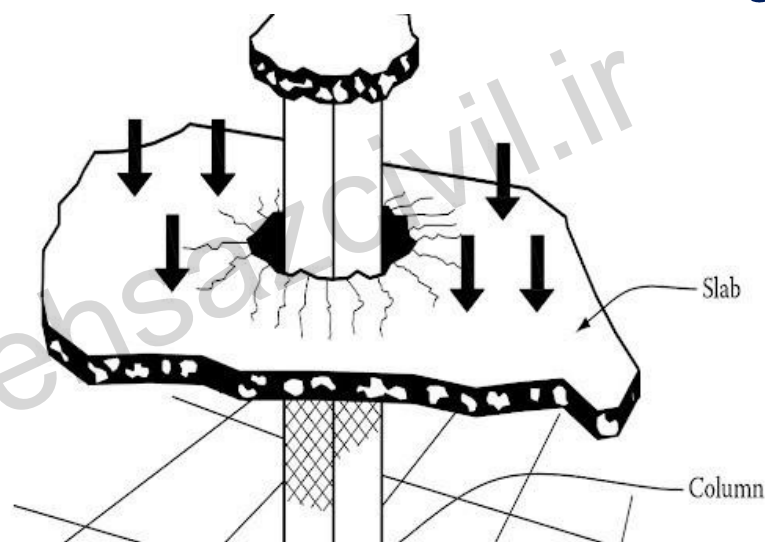

برش یکطرفه

انواع برش‌ها

برش یکطرفه

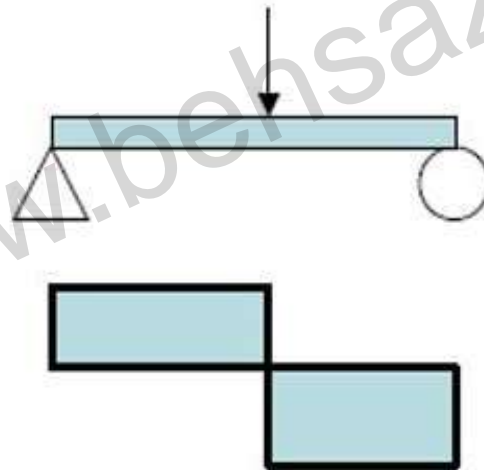
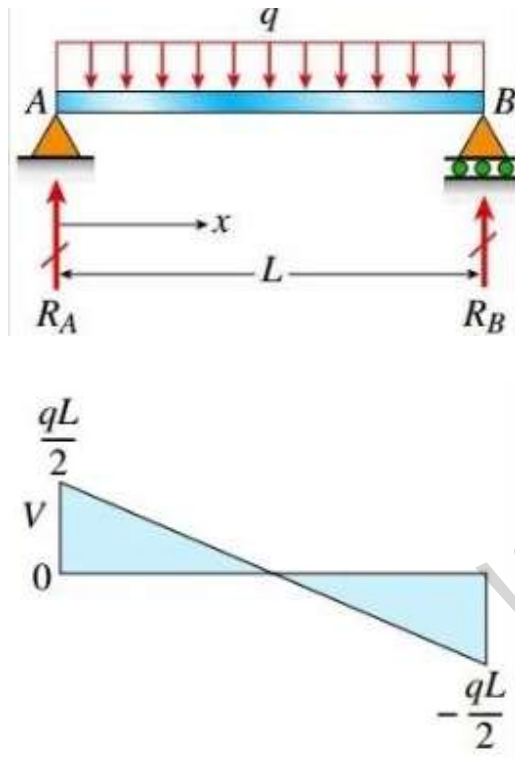
برش دوطرفه (پانچ)

حداکثر مقدار برش

بیشترین مقدار برش:

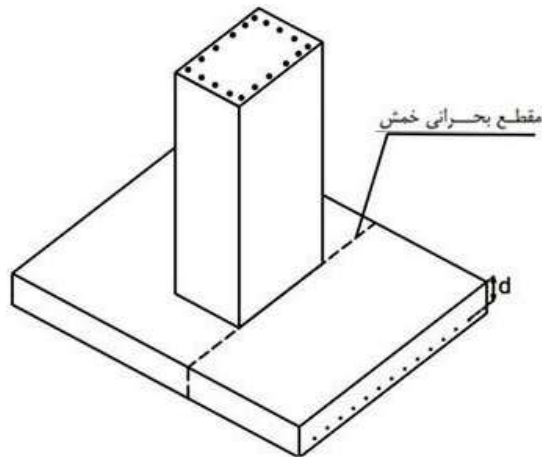
محل تکیه‌گاه و بارهای متمرکز

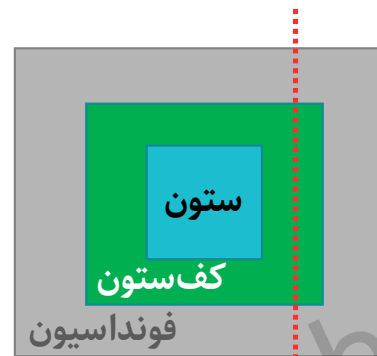
محل مقطع بحرانی مقطع

جدول ۹-۱۵-۱ محل مقطع بحرانی اعضای متکی به شالوده

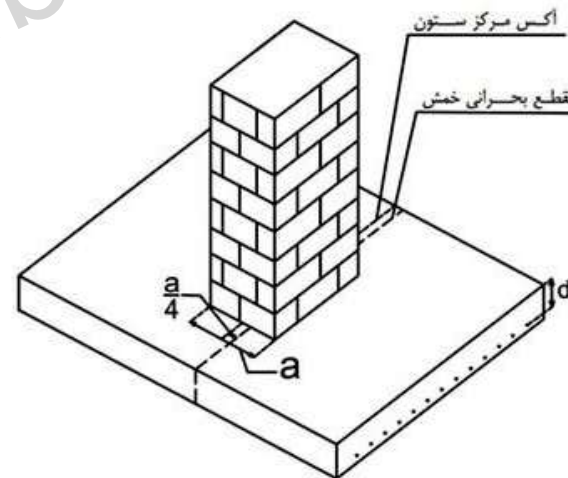
عضو متکی	محل مقطع بحرانی
ستون یا ستون پایه	بر ستون یا ستون پایه
ستون با کف ستون فولادی	وسط فاصله‌ی بر ستون و لبه‌ی کف ستون فولادی
دیوار بتنی	بر دیوار
دیوار مصالح بنایی	وسط فاصله‌ی مرکز و بر دیوار بنایی

ستون بتنی

ستون فلزی

نیروی مقاوم برشی

$$V_u \leq \phi V_n \quad \phi = 0.75$$

$$\phi V_n = \phi (V_c + V_s)$$

$$\left(\frac{A_v}{S} \right)_{req} = \frac{V_s}{f_{yt} \times d} = \frac{(V_u / \phi) - V_c}{f_{yt} \times d}$$

✓ سهم آرماتورهای عرضی و بتن

